

Grzyby i lęgniowce jako sprawcy zamierania samosiewu buka, dębu i jodły

Hanna Stępniewska

hanna.stepniewska@urk.edu.pl

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja, Kraków

W referacie omówiono trzy zjawiska chorobowe zaobserwowane na samosiewie jodły (*Abies alba* Mill.), dębu (*Quercus robur* L.) i buka (*Fagus sylvatica* L.). Scharakteryzowano symptomy chorobowe i przebieg procesu chorobowego. Omówiono przebieg diagnostyki etiologicznej.

Wykazano, że u jodły samosiew zamiera z powodu choroby liścieni i pędów, której przyczyną są grzyby rodzaju *Gyoerffyyella* – *G. rotula* i *Gyoerffyyella* sp. Uzdolnienia pasożytnicze tych grzybów potwierdzono w testach patogeniczności na siewkach jodły. W naturalnych odnowieniach dębu, siewki zamierały w następstwie choroby pędów, powodowanej przez zespół patogenów, wśród których za najważniejsze uznano grzyby rodzaju *Fusarium* – *F. sporotrichioides* i *Fusarium paeoniae*. Z kolei, gwałtowne zamieranie samosiewu buka spowodowały patogeny rodzaju *Phytophthora*. Zidentyfikowano zespół sześciu gatunków tego rodzaju zasiedlających objawowe siewki buka, spośród których za głównych sprawców choroby uznano *P. cambivora*, *P. plurivora* i *P. cactorum*. Silną patogeniczność tych organizmów dla siewek buka wykazano w testach patogeniczności.

Zwrócono także uwagę na ściogę w lasach bukowych jako źródło patogenów rodzaju *Fusarium* i *Ilyonectria*. Wykazano, że w ściogę występuje bogaty zespół tych patogenów, które mogą powodować zamieranie nasion i kiełków buka. Ich uzdolnienia pasożytnicze wykazano w testach patogeniczności na kiełkach buka.

Przedstawione w referacie zjawiska chorobowe dowodzą, że patogeny grzybowe i lęgniowce mogą redukować naturalne odnowienie jodły, dębu i buka w lasach. Podkreślono rolę warunków pogodowych i innych czynników abiotycznych w przebiegu procesów chorobowych zaobserwowanych w samosiewach.